

PLA DIRECTOR DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

2014-2020

Sumari

0. Introducció	3
1. Oportunitats i reptes per a la cooperació local en l'escenari del 2020	5
2. Terrassa Solidària. Una trajectòria de dues dècades.....	7
3. Marc de Referència, missió, principis i valors.....	9
4. Prioritats de la cooperació al desenvolupament de Terrassa	11
5. Una política pública participativa, concertada, coherent i eficaç.....	19
6. Capacitats i Recursos.....	23
7. Marc de fites per al 2020.....	24

0. Introducció

1. Els canvis produïts en el context internacional comporten canvis també en l'àmbit local. Per aquest motiu, junt amb l'anàlisi de la trajectòria de la cooperació internacional impulsada per l'Ajuntament de Terrassa en les darreres dècades, s'ha cregut oportú, amb les entitats que formen part del Consell de Cooperació Municipal, impulsar l'elaboració del present Pla Director 2014-2020 (PD) de l'Ajuntament de Terrassa. El PD esdevé el marc de referència de la cooperació al desenvolupament de la ciutat. El pla compleix un doble objectiu: és un document d'orientació política i a la vegada és un full de ruta per a la planificació estratègica d'aquesta política pública. Així, aquest document emmarca l'acció de la ciutat en una concepció del desenvolupament humà sostenible, en els reptes i les oportunitats de la cooperació descentralitzada i en els compromisos internacionalment adquirits per part de la comunitat del desenvolupament. I a la vegada, identifica les particularitats de la trajectòria en cooperació de Terrassa i les capacitats dels agents de la ciutat i les posa al servei d'aquesta política pública. Per esdevenir un instrument de planificació útil i operatiu, el pla avança en la definició d'àmbits d'actuació prioritària, els instruments per a dur-ho a la pràctica, les aliances necessàries i les capacitats requerides per a la seva aplicació.

2. Aquest pla constitueix el segon exercici de planificació estratègica en cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Terrassa, i dona continuïtat al Pla Director 2007-2011 i al procés d'institucionalització d'aquesta política pública municipal. En aquest sentit, el PD recull bona part de les orientacions i aprenentatges del cicle anterior i proposa aprofundir en la configuració d'un model de cooperació municipalista rellevant, eficaç i ancorat en les particularitats i capacitats dels agents de la ciutat que compten amb una trajectòria de cooperació de dues dècades, des que el 1995 es va disposar de la primera partida pressupostària de cooperació al desenvolupament. Aquest pla és fruit del treball que s'ha dut a terme en el si del Consell de Cooperació Municipal i vol ser l'expressió, una vegada més, del compromís per mantenir una política pública de cooperació municipal catalana i de la voluntat solidària de Terrassa.

3. Els canvis en desenvolupament no són immediats, moltes vegades requereixen transformacions d'estructures, canvis culturals i processos polítics complexos. Per això, la immediatesa de la programació anual d'activitats s'ha de fer en el marc de documents estratègics amb un horitzó temporal més ambiciós, més adaptat al ritme dels processos i les transformacions de la realitat on actuem. En aquest sentit, aquest Pla estableix un horitzó de 6 anys, un període que es troba a mig camí entre el mig i el llarg termini, útil per al plantejament estratègic en termes del desenvolupament i amb vocació de transcendir el calendari de mandats municipals. Això no obsta que fruit de l'evolució dels diferents condicionants –econòmics, polítics, etc.- del context, el propi pla contempli la possibilitat d'introduir els ajustaments i les revisions necessàries.

4. Aquesta és una política pública que necessita de la participació i l'acció complementària dels diferents agents de la ciutat per al seu disseny i execució. És per això que el procés d'elaboració del PD s'ha caracteritzat per l'ús de metodologies participatives que han garantit la incorporació de les experiències, opinions i visions del conjunt d'agents implicats en aquesta política. Així, l'elaboració del PD s'ha articulada al voltant de tres grans fases que han comptat amb diferents moments participatius. La fase inicial de diagnòsi ha comptat amb la realització d'una sessió

DAFO (d'identificació de debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats) en sessió del Consell de Cooperació Municipal, que s'ha complementat amb la realització d'un total de 15 entrevistes en profunditat. En la segona fase de generació de consensos, s'ha organitzat una sessió de discussió en sessió plenària del Consell i una sessió de treball amb els diferents serveis municipals de l'Ajuntament. Finalment, en la fase de redacció i aprovació del document, s'han realitzat dues sessions de deliberació amb el Consell de Cooperació Municipal.

1. Oportunitats i reptes per a la cooperació local en l'escenari del 2020

5. El món ja no és el que era a la dècada dels anys noranta del segle passat, i els reptes de desenvolupament que van inspirar les expressions de solidaritat de la societat civil en el moment d'impuls de les polítiques municipals de cooperació al desenvolupament s'han anat transformant. Per una banda, s'ha produït una convergència econòmica entre els països més rics i els més pobres que explica que per al 2015 es calculi que la pobresa s'haurà reduït fins al 16% de la població mundial (quan la incidència el 1990 era del 43%). Però, a més, si a finals dels noranta, la majoria dels pobres vivien en països de renda baixa, actualment viuen en països de renda mitja i en estats fallits. Així, les desigualtats entre països s'han reduït al ritme al que s'han incrementat les desigualtats a l'interior dels països. Aquesta realitat dibuixa un panorama diferent per a la cooperació, menys basat en la necessitat de garantir la transferència de recursos entre països i més enfocat a provocar les transformacions necessàries per a la seva redistribució i orientació a la generació de benestar.

6. Per una altra banda, els processos de globalització i els desequilibris que se'ls associen han ampliat l'agenda del desenvolupament amb la demanda de la provisió de bens públics globals que van des de la seguretat alimentària, la salut internacional, la seguretat humana, el canvi climàtic o la regulació del sistema financer internacional, entre d'altres. Aquests desafiaments transcendeixen les fronteres de l'acció estatal i es caracteritzen per la seva naturalesa global i el seu abordatge requerirà de la coresponsabilitat entre els països tradicionalment receptors d'ajut i els que han estat donants. L'agenda global de desenvolupament implicarà i comprometrà a uns i a altres. Però, a més, aquests desafiaments tenen un clar correlat sobre el territori i els governs locals esdevenen el primer nivell d'acció pública per a la ciutadania. En aquest sentit, treballar des de l'àmbit local per a construir un món més just i solidari no significa només un compromís ètic ineludible ja que, en un món interrelacionat com l'actual, els esforços locals tenen una repercussió a escala global. La gestió de residus, la resiliència davant els efectes del canvi climàtic, l'ús d'energies renovables, la seguretat ciutadana, la provisió de serveis d'educació i salut de qualitat, el combat a la segregació i l'exclusió, etc. formen el nucli competencial dels governs locals.

7. Aquesta realitat ha anat acompanyada d'un progressiu reconeixement de les ciutats i els governs locals i regionals com a actors de cooperació internacional. Així, els actors sub-estats, amb un clar lideratge del Govern català, s'han constituït en actors de ple dret en l'escenari internacional i comencen a relacionar-se amb els seus homòlegs del Sud mitjançant xarxes com CGLU (Ciutats i governs locals units), ICLEI (Governs locals per a la sostenibilitat), ORU-FOGAR (Organització de regions unides-Fòrum global de governs regionals i d'associacions de regions), nrg4SD (Xarxa de governs regionals per al desenvolupament sostenible), i també formant part de xarxes de municipis per a la cooperació i xarxes de municipis per la pau. etc. Aquesta presència creixent en xarxes internacionals sectorials i globals també ha repercutit en una participació cada cop més institucionalitzada en els fòrums i cimera internacional promoguts per Nacions Unides o el Comitè d'Ajut al Desenvolupament de l'OCDE. Fruit d'aquesta presència, de la seva acció de lobby i de la seva rellevància en la implementació dels compromisos internacionals del desenvolupament, les declaracions resultants de les cimera d'alt nivell sobre eficàcia de la cooperació a Busan (Corea del Sud, 2011) i la de Río+20 sobre desenvolupament sostenible (Rio

de Janeiro, Brasil, 2012), i la Llei Catalana i el Pla Director de Cooperació al Desenvolupament aprovat pel Parlament de Catalunya l'any 2010, constaten el paper privilegiat dels governs locals i regionals en la futura agenda internacional del desenvolupament, i en el mateix sentit ho fan els documents preparatoris de la futura agenda global del post-2015.

8. El creixent reconeixement dels governs locals en l'àmbit internacional coincideix amb un escenari de crisi de la cooperació descentralitzada en l'àmbit estatal. La cooperació descentralitzada ha sofert transformacions importants en les últimes dècades, i ha passat d'una fase d'impuls inicial durant la dècada dels anys vuitanta del segle passat, seguida d'una etapa de creixement durant la dècada dels noranta i de consolidació durant la darrera dècada (2004-2014) per a situar-se, en l'actualitat, en un escenari de canvi de cicle. El canvi de cicle ve marcat per tres situacions de risc: una situació de crisi econòmica que ha afectat greument els pressupostos de la cooperació municipalista; una crisi social que s'ha expressat en la manca de suport ciutadà al manteniment d'aquesta política pública i a la confrontació dels objectius de la solidaritat internacional amb els objectius de la solidaritat domèstica; una amenaça institucional vinculada a la incertesa en relació amb el marc legal que afecta les competències municipals i el tractament que se'n derivi per a la cooperació al desenvolupament.

9. En aquest context, caracteritzat per una nova geografia de la pobresa, per una ampliació de l'agenda del desenvolupament cap a un marc de compromisos globals i responsabilitats compartides entre el Nord i el Sud, amb un protagonisme creixent del món local que coincideix amb un canvi de cicle de la cooperació descentralitzada, es fa necessari repensar el model de cooperació descentralitzada -en funcionament des de la dècada dels vuitanta del segle passat. Aquesta revisió suposa transitar d'un model de cooperació vertical basat en una lògica de transferència de recursos entre donant i receptor cap a un model de cooperació més horitzontal, de cooperació entre socis i basat en una lògica d'intercanvi d'experiències i maneres de fer. Aquest model de cooperació horitzontal representa alguns avantatges respecte al model prevalent: i) s'adequa més a la realitat canviant del "món en desenvolupament" cada cop menys caracteritzat per la manca de recursos i més necessitat de relacions d'associació entre iguals; ii) parteix del reconeixement que els processos de desenvolupament són de naturalesa endògena i són els actors locals als qui els correspon liderar-los; iii) posa en valor l'experiència municipal; i iv) és menys consumidor de recursos.

2. Terrassa Solidària. Una trajectòria de dues dècades

10. La cooperació al desenvolupament de Terrassa s'insereix en la realitat de la cooperació descentralitzada catalana, que emergeix a partir de les accions de solidaritat de la societat civil dels anys 80 i el moviment del 0,7% dels 90. Aquestes mobilitzacions van propiciar, el 1994, un acord entre l'equip de govern i la Plataforma d'ONG i entitats solidàries que va conduir a aprovar una moció per unanimitat en sessió plenària municipal que donaria lloc a la disposició d'una partida pressupostària pròpia per a la cooperació internacional al desenvolupament. Des de llavors, la partida de cooperació al desenvolupament ha evolucionat des de poc més de 100.000 euros fins a representar-me més de mig milió a partir de mitjans dels 2000, coincidint amb la fase de creixement i consolidació de la cooperació descentralitzada catalana i també espanyola. Però a diferència del que ha estat la tendència generalitzada de la cooperació descentralitzada local, en la segona dècada del 2000 i coincidint amb la davallada dels pressupostos municipals, Terrassa ha mantingut el seu compromís amb el finançament de la cooperació al desenvolupament fins arribar a destinar a aquesta política pública l'1% dels ingressos propis municipals des del 2003.

11. El compromís pressupostari ha anat acompanyat d'un compromís institucional. Des de 1996 es compta amb una Regidoria Delegada i amb els recursos tècnics necessaris per gestionar aquesta política. La implicació dels alcaldes de la ciutat en la política de cooperació i solidaritat ha estat una constant durant aquesta trajectòria i aquesta expressió de voluntat s'ha traduït en la consegüent dotació de recursos humans i pressupostaris i d'instruments de planificació propis d'una política pública – l'Ajuntament es dota del primer Pla Director per al període 2007-2011.

12. El grau d'institucionalització d'aquesta política pública pivota al voltant del Consell Municipal de Solidaritat i Cooperació Internacional, creat el 23 de febrer del 1995. El Consell s'ha constituït en la columna vertebral del model de cooperació de la ciutat i ha esdevingut, des de la seva creació, el principal instrument de participació efectiva d'aquesta política pública. El Consell és l'expressió de la pluralitat d'actors de la ciutat, garanteix la representació del conjunt d'agents implicats en l'acció en cooperació i compta, des de la seva creació, amb representants dels grups municipals del consistori i un representant designat per cadascuna de les ONG i entitats solidàries de Terrassa. El Consell és l'espai on els principis de participació i de complementarietat es duen a la pràctica i on l'acció del govern municipal es troba amb la iniciativa de la societat civil terrassenca. Serveix d'espai d'informació, formació, coordinació i participació i s'organitza en sessions plenàries i en la Comissió delegada Permanent, que està directament involucrada en el procés de selecció i adjudicació dels recursos de la convocatòria de subvencions.

13. El pes relatiu de la societat civil terrassenca en l'àmbit de la solidaritat i la cooperació ha determinat, des dels inicis, el model de cooperació al desenvolupament de la ciutat. Terrassa disposa d'una gran riquesa i heterogeneïtat d'entitats de cooperació i solidaritat en la que conviuen entitats petites amb delegacions d'organitzacions d'abast nacional i internacional. Tot i això, el gruix dels agents de cooperació al desenvolupament de la ciutat són ONG petites, que funcionen sobre la base del voluntariat i que compten amb un fort arrelament a la ciutat. Aquest element d'arrelament ha estat fomentat per l'Ajuntament mitjançant la promoció d'accions de sensibilització a la ciutat com a incentiu condicionat en les convocatòries de subvencions, fet que ha repercutit clarament en la trajectòria de sensibilització de la

ciutat. En aquest sentit, cal tornar a posar de relleu la importància de la ciutadania organitzada al voltant de diverses entitats solidàries que estan a la base dels vincles de solidaritat de la ciutat.

14. El Pla Director 2007-2011 ja identificava que un dels valors afegits de la cooperació de Terrassa és el treball en Educació per al Desenvolupament per tractar-se d'una cooperació molt propera a la ciutadania i fortament ancorada a les iniciatives solidàries de la seva societat civil. Així, tot i representar no més del 20% del total de l'Ajut Oficial al Desenvolupament (AOD) de l'Ajuntament de Terrassa, les activitats de sensibilització promogudes directa o indirectament per l'Ajuntament han contribuït a garantir una forta presència del treball en cooperació i de les seves entitats a la ciutat. Aquesta prioritat política s'ha traduït en l'establiment de cicles estables d'activitats de sensibilització amb una trajectòria de més d'una dècada –primavera i tardor solidàries, la festa major solidària, un programa setmanal d'informació a la televisió pública municipal, la contribució a l'oferta curricular en l'educació formal, o el recolzament a la tasca desenvolupada per entitats amb un clar mandat d'incidència política com l'Observatori del Deute en la Globalització.

15. El gruix dels recursos de la cooperació de Terrassa –al voltant del 80% del pressupost anual- s'ha destinat a promoure projectes de cooperació al Sud. Aquesta actuació s'ha articulada fonamentalment mitjançant les iniciatives de la societat civil de Terrassa i les seves contraparts. L'actuació sobre el terreny ha estat fortament condicionada pels vincles de solidaritat històrics i s'ha concentrat majoritàriament a l'Amèrica Central i la Zona Andina en el Continent Americà, i en menor proporció al Magrib i l'Àfrica Occidental al Continent Africà. Cal mencionar, també, una destacada trajectòria de solidaritat amb l'Índia i Sri Lanka al continent asiàtic. Tradicionalment, l'actuació de la societat civil s'havia complementat amb l'acció directa municipal a les ciutats agermanades de Granada (Nicaragua), Tetuan (Marroc) i Tecoluca (el Salvador). Tot i representar un percentatge molt reduït –prop d'un 15%- l'acció directa de l'Ajuntament ha experimentat una tendència a la baixa en els darrers exercicis. Pel que fa a les prioritats sectorials, la cooperació s'ha concentrat en els sectors vinculats als drets socials bàsics –educació i salut- i les activitats productives.

3. Marc de Referència, missió, principis i valors

16. La política pública de cooperació municipal al desenvolupament de l'Ajuntament de Terrassa s'alinea amb els compromisos globals i s'orienta a la promoció del desenvolupament humà sostenible, en els termes en els que quedarà definida l'Agenda Global del Desenvolupament del post-2015. En coherència amb el concepte utilitzat per les Nacions Unides, aquest Pla entén per desenvolupament humà el procés d'ampliació de les capacitats, oportunitats i llibertats de les persones per a que duguin la vida que considerin digna. Aquesta concepció de desenvolupament va més enllà de les concepcions economicistes o assistencials del desenvolupament ja que implica que el benestar no es limita a disposar de recursos, a la generació de riquesa, o la prestació de serveis bàsics, i posa en valor els drets d'ús d'aquests recursos, la igualtat en la distribució de la riquesa i el marc d'oportunitats i llibertats dels que disposa una persona per desenvolupar una vida digna. Des d'aquesta perspectiva, el desenvolupament va més associat a crear les condicions per a l'exercici efectiu dels drets i menys referit a la generació de riquesa o la transferència de recursos.

17. A més, tal i com va quedar clarament establert al a cimera de Rio+20 sobre desenvolupament sostenible, l'agenda del desenvolupament sostenible i l'agenda de l'eradicació de la pobresa són indissociables. La declaració del Rio+20 així ho estableix quan defineix que les persones han d'estar al centre del desenvolupament sostenible i per això cal promoure un món més just, un creixement sostenible i inclusiu, el desenvolupament social i la sostenibilitat ambiental. I per a fer-ho, la declaració reconeix la importància dels governs locals, especialment en un món en desenvolupament cada vegada més urbà en el que les ciutats-regió jugaran un paper fonamental en el combat de la pobresa, l'exclusió, la creació de treball digne, l'impuls d'una ciutadania efectiva i crítica, la seguretat ciutadana, la gestió de la vulnerabilitat ambiental, etc.

18. En aquest sentit, el PD pren com a referència la Carta Mundial pel Dret a la Ciutat impulsada per diferents moviments populars i ONG en el marc dels Fòrums Socials Mundials. Aquesta Carta estableix que totes les persones tenen el dret a la ciutat, lliure de tota discriminació basada en el gènere, l'edat, l'ètnia, l'orientació política, religiosa o sexual. I que les ciutats, en coresponsabilitat amb els altres nivells de govern, han de posar les mesures, els recursos i els instruments dels que disposen al servei de l'exercici efectiu dels drets econòmics, socials, culturals, polítics i ambientals. Això suposa garantir l'exercici de: el dret a treballar en condicions dignes; a organitzar-se políticament; a tenir seguretat social, salut pública, aigua potable, energia, transport públic, etc.; accés al menjar, la roba i un habitatge digne; accés a una educació pública de qualitat; dret a la participació política i la convivència, accés a la justícia, etc.

19. Per la seva banda, aquest Pla recull les recomanacions internacionals relatives a l'eficàcia de la cooperació al desenvolupament i es fa ressò dels principis internacionalment acordats en el marc de l'Aliança de Busan per a la Cooperació Eficax al Desenvolupament: i) l'apropiació de les prioritats del desenvolupament per part dels països en desenvolupament; ii) l'enfocament en els resultats; iii) les aliances inclusives per al desenvolupament; i iv) la transparència i la responsabilitat compartida. L'aplicació d'aquests principis suposa treballar per a que la cooperació descentralitzada aporti el seu valor afegit en la nova arquitectura de la cooperació internacional i passar d'una acció atomitzada a donar suport a processos de

participació, creació, dinamització i gestió de xarxes de cooperació que repercuteixi en una activitat de cooperació coordinada.

20. El PD assumeix els valors de la cooperació catalana que es desprenen de la Llei de cooperació al desenvolupament i que s'amplien en els diferents plans directors de la Generalitat de Catalunya. Aquests valors s'associen a la concepció del desenvolupament humà més amunt referida, una concepció transformadora del desenvolupament, orientada a ampliar el marc d'oportunitats, llibertats i capacitats de les persones.

Valors:

- a. El reconeixement de l'ésser humà en les dimensions individual i col·lectiva, com a protagonista i destinatari últim de la política de cooperació pública al desenvolupament
- b. El foment de la pau, la justícia, la igualtat i l'equitat en les relacions entre persones, pobles, cultures, nacions i estats, i també la prevenció i la solució pacífica dels conflictes i les tensions socials, i l'enfortiment i l'arrelament de la pau i la convivència.
- c. La promoció i la defensa dels drets humans i les llibertats fonamentals, universals, indivisibles i interdependents, considerant la llibertat, la democràcia i la dignitat de la persona com a fonaments de tot l'esforç en pro del desenvolupament humà.
- d. El reconeixement del dret dels pobles a la defensa i a la promoció de la cultura, la llengua i la identitat pròpies, i també dels valors de la convivència multicultural.
- e. La defensa i la promoció de les persones i els col·lectius més desfavorits o dels que pateixen discriminacions polítiques o econòmiques per raons de sexe, de raça o d'ètnia, de cultura o de religió. La defensa i la promoció de les persones i els col·lectius que pateixen discriminacions per raó de llur opció sexual o per raó de llur discapacitat.
- f. El reconeixement dels drets econòmics, laborals i socials, del treball, l'empresa i el bon govern com a fonaments d'un desenvolupament econòmic durador, equitatiu i sostenible que incideixi també en la redistribució de la riquesa i en la justícia social.

21. Per la seva banda, la implementació d'aquesta política pública seguint les recomanacions de l'Aliança de Busan per a la cooperació eficaç i els postulats de la Llei catalana de cooperació al desenvolupament pel que fa als principis de la bona gestió pública, i allò que ja preveia el PD 2007-2011 defineixen els principis orientadors d'aquesta política pública municipal.

Principis:

- a. Els principis de col·laboració i de complementarietat entre els poders públics i les iniciatives solidàries i de cooperació al desenvolupament de la societat civil.
- b. Els principis de transparència, d'informació i de participació dels agents de cooperació en l'activitat pública en aquest àmbit.
- c. El principi de planificació, control, seguiment i avaluació de les actuacions de cooperació al desenvolupament
- d. El principi de transversalitat i coherència de tota l'activitat de l'Administració local en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- e. Els principis d'eficàcia, d'eficiència i de responsabilització en l'aplicació de les polítiques, els programes, els projectes i les actuacions en general, tant dels poders públics com dels agents de cooperació que utilitzin recursos públics amb finalitats de cooperació al desenvolupament.
- f. Els principis de coordinació, de col·laboració i de cooperació entre les administracions públiques, en el marc de les competències respectives, i també amb altres agències i organismes internacionals de solidaritat i de cooperació.

22. Amb tot, la missió d'aquesta política pública és contribuir al desenvolupament humà sostenible mitjançant una cooperació municipalista eficaç i la promoció d'una ciutadania solidària i compromesa amb el combat a les causes que generen i expliquen les situacions de pobresa, exclusió i desigualtat.

4. Prioritats de la cooperació al desenvolupament de Terrassa

23. La missió d'aquesta política pública, junt amb els valors i els principis que la inspiren i l'orienten, necessita d'un desplegament estratègic per a la seva operativització i per a garantir-ne l'impacte en termes de desenvolupament. Aquest enfocament estratègic requereix d'un necessari exercici de prioritització política que suposarà concentrar els esforços de la cooperació de Terrassa en aquells àmbits sectorials i geogràfics on esdevé rellevant cooperar i, a l'hora, on la ciutat disposa de les capacitats i els atributs que li confereixen una especificitat i un valor afegit. Així, aquest Pla estableix tres eixos de prioritització política: un primer eix referit als objectius transversals de la cooperació al desenvolupament de Terrassa; un segon eix que desplega l'actuació en línies estratègiques i objectius estratègics d'actuació sectorial; i un tercer àmbit de prioritització que es refereix a la concentració geogràfica.

24. La cooperació de l'Ajuntament de Terrassa ha de ser coherent amb els valors que la inspiren. Així, les actuacions promogudes en el marc d'aquesta política pública han de garantir i promoure els drets humans i la democràcia, l'equitat entre les dones i els homes, la cultura de la pau i la sostenibilitat ambiental. Una política inspirada en els valors més amunt referits implica anar més enllà de les actuacions assistencials per a acompanyar processos de transformació social i promoure canvis en les relacions i les estructures que es troben a la base de les diferents expressions de desigualtat, exclusió i discriminació. Aplicar aquest enfocament de manera sistemàtica a la política pública de cooperació requerirà aplicar diferents enfocaments que han de garantir que

el conjunt de les actuacions en aquest àmbit s'orienten a la promoció d'aquests valors i, per tant, que es tenen en consideració de manera sistemàtica en el disseny, la implementació, el seguiment i l'avaluació del conjunt d'actuacions de cooperació al desenvolupament. En coherència amb els valors que inspiren aquesta política pública **els enfocaments** són:

Enfocaments del PD 2014-2020

1. L'enfocament de gènere.

L'enfocament de gènere busca transformar les relacions desiguals entre homes i dones, d'origen cultural, econòmic, social i/o polític i que es troben a la base de la posició de desigualtat de les dones respecte dels homes i que generen situacions de subordinació i discriminació. La Llei catalana de cooperació al desenvolupament estableix l'equitat i la igualtat en les relacions entre persones i l'autonomia de la dona com els valors que han d'orientar la cooperació al desenvolupament, fent-se ressò dels compromisos adoptats internacionalment al voltant de la Plataforma d'Acció de Beijing i els objectius definits en el marc de la CEDAW (Convenció per a l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona).

2. L'enfocament basat en els drets humans.

L'enfocament basat en els Drets Humans implica tenir com a referència d'aquesta política el respecte, la garantia i l'exigibilitat dels drets humans com la millor manera per apoderar les persones per a que puguin tenir una vida que considerin digna. Un enfocament de drets posa al centre de la política de cooperació a les persones com a titulars de drets, i situa a les administracions com titulars d'obligacions. Especial menció mereix, en el sentit que ho expressa la Llei de Cooperació Catalana, la potenciació de la plenitud dels drets humans i les llibertats fonamentals de les dones i dels infants, en la línia del que preveu la Convenció sobre els Drets de l'Infant (CDN). Aquest enfocament orienta les accions de cooperació a l'apoderament dels col·lectius, la presa de consciència i incidència en l'exigència de drets i, alhora, en la transformació de les estructures de poder que es troben a la base de les situacions de discriminació i desigualtat. A més, el PD ha d'impulsar entre la ciutadania actituds i valors coherents amb el desenvolupament humà sostenible, com són la promoció del comerç just i la banca ètica.

3. La promoció de la sostenibilitat ambiental.

La declaració resultant de Rio + 20 sobre el Desenvolupament Sostenible i els Objectius de Desenvolupament Sostenible acordats durant aquest 2014 i que han d'alimentar l'agenda global de desenvolupament del post-2015 reconeixen que l'agenda de l'eradicació de la pobresa està estretament vinculada a l'agenda del desenvolupament sostenible. Els models de producció i consum actuals qüestionen els límits ambientals i la sostenibilitat del model, fet que fa cada cop més evident la necessitat d'avançar cap a models sostenibles que plantegin una relació harmònica i respectuosa amb els ecosistemes i que no comprometin el desenvolupament de les generacions futures.

4. La promoció de la pau i la cultura de la pau.

Les accions de desenvolupament només poden desenvolupar-se en un entorn lliure de violència. En aquest sentit, es fa necessari promoure actuacions que contribueixin a afavorir la convivència, la prevenció dels conflictes, la solució pacífica de les controvèrsies i la promoció de la cultura de la pau. A més, cal reconèixer i treballar per

a transformar les condicions estructurals que es troben en la base de molts conflictes, basades en la discriminació, les desigualtats i en no respecte als drets humans

25. Un desplegament estratègic de la missió que guia aquesta política pública requereix de la identificació de prioritats i la definició d'objectius que orientin l'actuació en el mig-llarg termini, i que permeti una programació anual coherent amb aquests objectius, una execució consistent de les actuacions i els conseqüents exercicis de seguiment i avaluació de l'actuació municipal en aquest àmbit. La definició d'aquestes prioritats parteix del creuament d'allò què esdevé rellevant en termes de desenvolupament amb les especificitats dels actors de cooperació de Terrassa, o dit d'una altra manera, l'àmbit d'acció prioritària és el punt de trobada entre les necessitats i prioritats de desenvolupament i les capacitats del conjunt d'actors públics i privats que conformen el mapa de la cooperació al desenvolupament de la ciutat.

26. Algunes de les especificitats del model de cooperació de Terrassa que cal tenir en compte en l'exercici de priorització són, entre d'altres: i) el fet de ser una cooperació municipalista, de ciutat, que aborda els reptes del desenvolupament des d'un enfocament local; ii) el fet de ser una administració pròxima al ciutadà i ben posicionada per al treball de conscienciació ciutadana i educació per al desenvolupament; iii) l'existència d'un teixit associatiu ric i heterogeni, fortament arrelat a la ciutat i amb una trajectòria solidària de dècades; iv) una llarga tradició de treball de les ONG de Terrassa de cooperació en la provisió de serveis vinculats a drets socials bàsics com l'educació i la salut; v) una experiència acumulada en projectes productius i de drets laborals, i vi) l'existència de capacitats i expertesa municipal en els àmbits associats als objectius transversals d'aquesta política quant a la promoció dels drets de ciutadania, la participació ciutadana, els drets de les dones i la sostenibilitat ambiental.

27. En coherència amb la missió d'aquesta política pública i tenint en compte les capacitats i especificitats dels actors públics i privats de la ciutat, les prioritats d'actuació sectorial s'articulen al voltant de dues grans línies d'actuació estratègica, complementàries i interrelacionades: una enfocada al treball amb la ciutadania de Terrassa, orientada a promoure una ciutadania solidària, crítica i compromesa; i una segona enfocada a la promoció del desenvolupament humà sostenible en l'àmbit local amb les contraparts, institucions i la ciutadania dels territoris objecte de cooperació. També, i en menor mesura, l'Ajuntament de Terrassa vehicula iniciatives puntuals d'acció humanitària i d'emergència davant catàstrofes d'origen natural o humà.

A continuació es despleguen aquestes línies de treball a partir de la definició d'objectius estratègics i específics d'actuació.

L.E.1. Promoure una ciutadania solidària, crítica i compromesa.

O. E. 1. Impulsar l'Educació per al Desenvolupament de manera integral en el conjunt de l'acció municipal i amb el conjunt d'agents de la ciutat.

O.e.1.1. Promoure un tractament sistemàtic de l'EpD en el currículum escolar, a través dels centres educatius i el professorat.

O.e.1.2. Impulsar campanyes de sensibilització que mobilitzin els diferents agents de la ciutat

O.e.1.3. Enfortir el Consell Municipal com espai de coordinació de les estratègies d'EpD de la ciutat.

O.e.1.4. Transversalitzar l'estratègia d'EpD entre els serveis municipals

O.e.1.5. Vincular les accions d'EpD de la ciutat a l'agenda global de desenvolupament sostenible.

O.e.1.6. Difondre les causes dels desequilibris Nord/Sud i promoure la Pau i la denúncia de la vulneració dels drets humans.

O.E. 2. Enfortir les capacitats dels agents locals de cooperació al desenvolupament.

O.e.2.1. Enfortir el Consell Municipal com espai de coordinació, formació, debat i deliberació entre els agents de cooperació de la ciutat.

O.e.2.2. Impulsar la capacitat tècnica i teòrica en cooperació al desenvolupament entre els agents de la ciutat.

O.e.2.3. Promoure la presència dels agents de la cooperació de la ciutat en xarxes i coordinadores nacionals i internacionals de cooperació al desenvolupament.

L.E.2. Contribuir al desenvolupament humà sostenible local mitjançant una cooperació municipalista eficaç.

O. E. 1. Promoure el respecte i l'exercici efectiu dels drets socials bàsics en l'àmbit local, amb especial atenció als drets dels infants.

O.e.1.1. Acompanyar als socis locals en la millora de la gestió del cicle integral de l'aigua i a l'accés de les poblacions més desfavorides a l'aigua potable i el sanejament.

O.e.1.2. Promoure l'exigibilitat i l'exercici del dret a l'educació i l'accés equitatiu a una educació pública de qualitat.

O.e.1.3. Promoure l'exigibilitat i l'exercici del dret a la salut i l'accés equitatiu als sistemes de salut públics, amb atenció especial als programes de salut comunitària i a la salut sexual i reproductiva.

O.e.1.4. Promoure l'exigibilitat i l'exercici del dret a un habitatge digne en un entorn urbà sostenible, ben vertebrat territorialment i amb serveis adequats.

O.e.1.5. Promoure els drets dels infants i el seu apoderament.

O. E. 2. Promoure la democràcia local, el bon govern i la participació ciutadana

O.e.2.1. Intercanviar experiències i experteses per a la millora de les capacitats institucionals i de gestió dels governs locals

O.e.2.2. Intercanviar d'experiències i experteses en l'adopció de mecanismes participatius per a l'elaboració de plans i estratègies de desenvolupament local sostenible.

O.e.2.3. Acompanyar processos d'apoderament dels col·lectius més vulnerables en la millora de les seves capacitats d'exigibilitat de drets i de participació política.

O. E. 3. Promoure les capacitats productives i comercials, i els drets laborals en l'àmbit local.

O.e.3.1. Intercanviar experiències i bones pràctiques en l'impuls de l'emprenedoria local.

O.e.3.2. Promoure l'exigibilitat i l'exercici dels drets laborals, amb una especial atenció als drets de les dones treballadores.

O.e.3.3. Intercanviar experiències i bones pràctiques en l'àmbit de l'economia social i solidària i el turisme responsable.

O.e.3.4. Promoure el comerç just i el consum responsable i l'accés als serveis de la banca ètica.

O. E. 4. Promoure els drets de les dones i el seu apoderament.

O.e.4.1. Intercanviar experiències i bones pràctiques per a la prevenció, detecció i eradicació de la violència masclista.

O.e.4.2. Donar suport a les organitzacions de dones i feministes per a millorar la seva participació política i per a enfortir les polítiques i institucions que promouen l'equitat.

O.e.4.3. Promoure l'accés equitatiu de les dones als recursos econòmics, productius i comercials.

L.E.3. Coordinar la resposta d'acció humanitària i d'emergència dels agents de la ciutat.

O.E.1. Coordinar la resposta humanitària davant de situacions d'emergència i donar resposta a les necessitats més immediates de les poblacions afectades per catàstrofes d'origen natural o humà.

O.e.1.1. Promoure convenis amb entitats de referència a la ciutat

O.e.1.2. Impulsar respostes coordinades de la ciutat mitjançant la posada a disposició de fons de donació comuns

O.E.2. Promoure una acció humanitària que doni resposta a crisis de llarga durada i pels anomenats conflictes oblidats i contribuir a incrementar la resiliència de les ciutats i territoris

O.e.2.1. Promoure convenis amb entitats de referència a la ciutat

O.e.2.2. Acompanyar l'elaboració d'estratègies i programes de reducció de riscos de desastres

O.e.2.3. Contribuir a l'assistència de les persones refugiades i desplaçades.

28. Pel que fa a les prioritats geogràfiques, l'agenda d'eficàcia de la cooperació al desenvolupament, referendada a Busan, i el Codi de Conducta de la Unió Europea sobre la Divisió del Treball en Cooperació recomanen la focalització i especialització dels donants per tal de facilitar la coordinació, la complementarietat i la relació amb les institucions i les entitats del país o territori on es coopera. Cal advertir, no obstant, que la concentració dels recursos no té una traducció automàtica en una cooperació de major qualitat ni en un major impacte en termes de desenvolupament: la qualitat de la cooperació no depèn en exclusiva de la concentració dels recursos. Accions molt estratègiques i amb gran capacitat de transformació social no sempre exigeixen de grans pressupostos. Sembla raonable, però, que avançar cap a una cooperació més estratègica, que garanteixi una relació d'intercanvi previsible, continuada, i d'horitzontalitat amb els actors i les institucions del territori, requereix de la identificació de territoris d'actuació prioritària que permetin planificar la cooperació municipal i sostenir-la al llarg del temps.

29. Així, la cooperació de Terrassa combinarà dos nivells de priorització geogràfica: un nivell més obert, definit per les regions prioritzades per la cooperació catalana en els seus documents estratègics i que emmarcaran la cooperació a iniciativa de les ONG; i un nivell de priorització més focalitzat en territoris concrets, per a desenvolupar una actuació de cooperació de la ciutat més estratègica, que involucri als diferents actors de la ciutat i amb més implicació de l'Ajuntament. La idea de simultaniejar els dos nivells de priorització geogràfica permet concentrar els esforços a diferents velocitats, adaptades als ritmes i les necessitats dels actors, sense renunciar a buscar complementarietats i la convergència en el llarg termini entre la iniciativa de les ONG i la cooperació de lideratge municipalista.

Nivell de priorització 1: Regions prioritàries per als projectes a iniciativa de les ONG, alineades amb les prioritats definides en el marc de la Llei Catalana de Cooperació al Desenvolupament:

- Zona Andina
- Amèrica Central
- Àfrica Occidental
- Magrib

Nivell de priorització 2: Territoris prioritaris per a la cooperació de ciutat.

L'àmbit natural de cooperació al desenvolupament de Terrassa és la ciutat-regió, el territori, l'àmbit local. Una cooperació de ciutat estratègica, útil, i sostinguda en el temps necessita de la definició de territoris d'actuació prioritària. Per a definir aquests territoris d'actuació prioritària cal combinar una sèrie de criteris que es corresponen a tres dimensions: la rellevància o criteri de necessitat; el criteri d'eficàcia; i el criteri d'oportunitat. El criteri de rellevància permet prioritzar els territoris on es concentren les necessitats reals que han d'impulsar la cooperació internacional, definides pels nivells de pobresa, desigualtats, etc. El criteri d'eficàcia orienta la priorització cap als territoris on l'AOD pot tenir més impacte. L'evidència dels darrers cinquanta anys de cooperació internacional al desenvolupament ha demostrat que l'ajut és més eficaç quan es canalitza cap a realitats que compten amb bons nivells de governança democràtica i polítiques públiques orientades a la generació de benestar. Finalment, el criteri d'oportunitat garanteix que la cooperació s'adreça a aquells territoris on

existeixen capacitats instal·lades o potencials per part dels actors de la cooperació de Terrassa que representen un avantatge comparatiu respecte a altres donants.

La combinació d'aquests tres grups de criteris ha d'ajudar a definir un territori d'actuació prioritària on les capacitats dels agents de cooperació de la ciutat de Terrassa es posin al servei de les necessitats de desenvolupament del territori i, a més, on existeixin contraparts públiques i privades compromeses amb el desenvolupament humà sostenible, els drets humans i l'equitat entre les dones i els homes. A continuació es relacionen els indicadors a considerar en la selecció dels territoris prioritàris per a la cooperació de ciutat:

Criteris de Necessitat

- Índex de Desenvolupament Humà del territori/regió
- Població que viu en situació de pobresa. % de població que viu en situació de pobresa absoluta i relativa.
- Grau de desigualtats de renda. GINI (desigualtat en la distribució dels ingressos), diferència de renda entre quintils superior i inferiors.
- Grau de desigualtats de gènere
- Grau de desigualtat en l'accés als serveis bàsics (educació i salut).

Criteris d'eficàcia

- Respecte als Drets Humans, especialment als de les dones i els infants
- Entorn democràtic. Garantia dels drets polítics i les llibertats civils.
- Qualitat institucional. Estat de dret, control de la corrupció, qualitat de l'administració pública, etc.
- Polítiques i estratègies de reducció de la pobresa i promoció del desenvolupament humà sostenible liderades pel govern local.

Criteris de capacitats

- Trajectòria de la cooperació de Terrassa. Volum d'AOD de Terrassa en termes absoluts i relatius que ha rebut aquell territori.
- Número d'actors de cooperació de Terrassa presents en aquell territori.
- Existència de vincles institucionals amb el territori.
- Impacte d'actuacions anteriors de la cooperació de Terrassa.
- Existència de vincles amb la diàspora. Col·lectiu de persones migrades a Terrassa.
- Àmbits sectorials d'acció prioritària definits al territori que coincideixin amb àmbits d'expertesa de l'acció municipal de Terrassa.

5. Una política pública participativa, concertada, coherent i eficaç

30. L'acció en matèria de cooperació internacional al desenvolupament de l'Ajuntament de Terrassa s'ha de guiar pels principis de l'eficàcia de la cooperació al desenvolupament i els principis de la bona gestió pública. Pel que fa als principis de l'eficàcia de la cooperació al desenvolupament, el Partenariat per a l'Eficàcia de la Cooperació al Desenvolupament adoptat a Busan el 2011 insisteix en la importància de: l'apropiació democràtica i el reconeixement de la naturalesa endògena dels processos de desenvolupament i el consegüent lideratge dels actors locals; la necessitat d'avançar cap a partenariats inclusius de desenvolupament que incorporin el conjunt plural i variat de parts implicades; la importància de vincular les actuacions de cooperació als resultats de desenvolupament; i la necessitat de millorar els instruments, mecanismes i estratègies de rendició de comptes al voltant de les polítiques de cooperació. Estretament vinculats a aquestes recomanacions, l'acció en matèria de cooperació s'ha de guiar pels principis de la bona gestió pública més amunt referits que s'associen a la idea de la coherència en l'acció de govern, la complementaritat i la coordinació entre els actors; la planificació, seguiment i avaluació de la política; així com la garantia i la promoció de la transparència en l'acció pública.

31. La cooperació al desenvolupament de Terrassa incorpora de manera efectiva un dels principis previstos a la Llei de Cooperació Catalana: la participació dels agents de cooperació en el disseny i la implementació d'aquesta política pública. El fet que aquesta política municipal sigui fruit de les demandes de la societat civil organitzada ha situat a la societat civil i la seva participació com una pedra angular en el model de cooperació municipal. Un bon reflex de la naturalesa participativa de l'acció pública en cooperació és el pes substancial que té el Consell de Cooperació Municipal en l'articulació de la política i el fet que hagi esdevingut el Consell Municipal amb una participació, representació i dinàmica més consolidades entre el conjunt de l'activitat municipal. En el període de vigència d'aquest Pla caldrà, doncs, consolidar el Consell de Cooperació Municipal com un espai de participació efectiva i garantir que el conjunt de parts implicades de la ciutat en matèria de cooperació al desenvolupament i Educació per al Desenvolupament en formin part.

32. La cooperació al desenvolupament municipalista s'ha articulada, tradicionalment, al voltant de la fórmula dels agermanaments en la dimensió institucional, i el suport a les ONGs a través de convocatòries de subvencions, en la dimensió de la societat civil. En la pràctica generalitzada de la cooperació descentralitzada, les iniciatives de la societat civil han anat en paral·lel a la cooperació directa dels ajuntaments -que en el cas de l'Ajuntament de Terrassa ha experimentat una clara tendència a la baixa. En el context actual de la cooperació al desenvolupament, els vincles de solidaritat institucional entre municipis, que ja estaven en la base dels agermanaments, prenen noves formes que impliquen carregar de continguts de cooperació tècnica les relacions d'intercanvi, i alhora, fer més inclusiva la relació d'associació. Així, la cooperació entre ciutats i territoris avui, va més enllà de la cooperació institucional entre governs municipals per a involucrar al conjunt d'agents de desenvolupament i de cooperació al desenvolupament de les ciutats i es concreta en processos d'intercanvi de coneixements entre actors que tot i pertànyer a realitats molt diferents, tenen problemàtiques i desafiaments compartits. En aquest nou model, la cooperació concertada, a mig camí entre la cooperació municipal directa i la d'iniciativa de la societat civil, adquireix un protagonisme creixent.

Modalitats de cooperació:

Cooperació municipal directa: accions de cooperació al desenvolupament liderades i executades directament per l'Ajuntament de Terrassa amb institucions sòcies del Sud. És la modalitat de referència per a les assistències tècniques municipals.

Cooperació a iniciativa d'altres actors: aquesta modalitat de cooperació vehicula la iniciativa de la societat civil de Terrassa, especialment les ONGs, i s'articula al voltant de convocatòries públiques de subvencions.

Cooperació concertada: accions consorciades entre l'Ajuntament i entitats de la societat civil i/o altres administracions catalanes en els territoris prioritaris de la cooperació de Terrassa. El seu desplegament s'ha de basar en els principis de concurrència i transparència, però no sempre requerirà l'ús de convocatòries de subvencions.

La cooperació concertada esdevé la modalitat més apropiada per acompanyar processos de desenvolupament local en el mig-llarg termini, ja que la implicació de diferents agents públics i privats permet relacions d'associació que van més enllà de la durada dels mandats dels equips de govern local.

33. Les característiques d'un model de cooperació al desenvolupament més horitzontal i més ancorat en l'intercanvi d'experiències i maneres de fer entre municipis exigeix una acció del govern local més transversalitzada, capaç d'integrar el conjunt d'experteses i especialitats sectorials dels diferents serveis municipals en la política pública de cooperació al desenvolupament. La transversalització, a més, implica garantir la coherència interna i externa de l'acció municipal en termes de desenvolupament. Això suposa que caldrà vetllar per garantir que l'acció pública de l'ajuntament més enllà de l'àmbit d'actuació propi de la cooperació, no tingui impactes negatius en el desenvolupament, i encara més, que pugui impactar en positiu en el benestar de les persones en el Sud. En aquest sentit, la promoció de la compra pública ètica, el consum responsable, la incorporació de l'Educació per al Desenvolupament en les estratègies de comunicació de l'Ajuntament, etc. són estratègies a considerar en el treball en coherència de polítiques per al desenvolupament.

34. Les recomanacions internacionals pel que fa a la millora de la qualitat i l'eficàcia de la cooperació al desenvolupament coincideixen en la importància de promoure espais, mecanismes i instruments de coordinació entre els diferents donants amb l'objectiu de reduir els costos de transacció en les relacions amb els països i territoris i, a la vegada, garantir una actuació coherent. Per això, aquest pla identifica com una prioritat promoure la coordinació amb les institucions catalanes, i la participació i el treball en xarxa en clau catalana, europea i internacional, tant per part dels actors públics com dels agents de la societat civil. El treball en xarxa permet establir espais de col·laboració i economies d'escala amb les iniciatives d'altres actors i millorar l'impacte de la cooperació municipal.

35. Les prioritats fins aquí referides es despleguen en cinc objectius estratègics:

O.E. 1. Consolidar els mecanismes i espais de participació dels agents de la cooperació al desenvolupament de Terrassa.

O.e.1.1. Promoure dinàmiques de participació efectiva en les sessions plenàries del Consell Municipal de Solidaritat i Cooperació Internacional

O.e.1.2. Garantir la representació del conjunt d'agents de la ciutat implicats en les accions de cooperació al desenvolupament i Educació per al Desenvolupament en el Consell Municipal.

O.e.1.3. Promoure grups de treball en el si del Consell Municipal al voltant de les prioritats d'actuació d'aquesta política.

O.E. 2. Promoure una cooperació municipalista concertada entre els agents públics i privats de la ciutat.

O.e.2.1. Enfortir el lideratge municipal en el disseny d'estratègies de cooperació en les ciutats/territori prioritàries.

O.e.2.2. Promoure mecanismes de finançament per a la cooperació concertada.

O.e.2.3. Impulsar experiències pilot de cooperació concertada en una ciutat/territori prioritari

O.E. 3. Promoure una acció transversal i coherent del conjunt de l'acció municipal en matèria de cooperació al desenvolupament.

O.e.3.1. Incorporar les bones pràctiques i experteses municipals en la cooperació tècnica i el desplegament de les prioritats sectorials definides en aquest Pla.

O.e.3.2. Posar a disposició del desplegament d'aquest Pla el conjunt de recursos públics de la ciutat

O.e.3.2. Promoure l'Educació per al Desenvolupament en la política de comunicació municipal.

O.e.3.3. Promoure la compra pública ètica i el consum responsable en el sí del govern municipal.

O.e.3.4. Garantir la integració i coherència entre l'acció en cooperació al desenvolupament i l'estratègia de projecció internacional de la ciutat

O.E.4. Millorar la qualitat i l'eficàcia de la política pública de cooperació al desenvolupament.

O.e.4.1. Promoure una programació anual orientada a resultats alineats amb els objectius definits per aquest pla director.

O.e.4.2. Crear comissions de seguiment dels projectes al voltant de les prioritats sectorials i geogràfiques definides en aquest pla.

O.e.4.3. Millorar els instruments de seguiment i de rendició de comptes anuals i alinear-los als objectius definits en aquest pla.

O.e.4.4. Impulsar l'avaluació i la cultura de l'avaluació entre el conjunt d'agents implicats en el desplegament d'aquesta política.

O.E.5. Promoure la coordinació entre actors i la participació en xarxes nacionals i internacionals de cooperació al desenvolupament.

O.e.5.1. Enfortir la participació de l'Ajuntament de Terrassa en els espais de coordinació i els grups de treball en matèria de cooperació de la Diputació de Barcelona.

O.e.5.2. Millorar la presència en els grups de treball de cooperació al desenvolupament de CGLU.

O.e.5.3. Garantir una participació activa en les comissions de treball del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

O.e.5.4. Fomentar la col·laboració amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

O.e.5.5. Promoure la participació de la societat civil de Terrassa en les federacions i confederacions nacionals i internacionals d'ONG.

O.e.5.6. Fomentar la participació de nous actors i el treball en xarxa, especialment de les entitats de nova ciutadania i convivència.

6. Capacitats i Recursos

36. La Conferència Internacional de les Nacions Unides sobre Finançament del Desenvolupament de Monterrey, celebrada el 2002, va refermar el compromís de la comunitat internacional de mobilitzar recursos internacionals per a promoure el desenvolupament humà. Entre aquests recursos destaquen els recursos específics de les polítiques públiques de cooperació al desenvolupament, l'ajut oficial al desenvolupament. L'Ajuntament de Terrassa ha de continuar alineant-se amb els compromisos i els esforços en la mobilització de finançament per al desenvolupament per a donar coherència a una voluntat de contribuir a la construcció d'un món més just i igualitari. Aquest compromís esdevé una bona pràctica internacional que permetrà que Terrassa continuï liderant l'esforç de finançament de la cooperació descentralitzada en clau catalana, estatal i internacional.

Així, el pla estableix el compromís de finançament del desenvolupament en els termes en que s'ha assolit en els darrers anys i preveu destinar de manera sostinguda l'1% dels recursos propis a finançar la política pública municipal de cooperació al desenvolupament.

37. Amb l'objectiu de complementar els esforços de finançament municipal, l'Ajuntament podrà sumar-se a les fórmules de cofinançament promogudes per altres actors de desenvolupament i de cooperació al desenvolupament, amb les contraparts del Sud, i altres donants, amb especial atenció a la UE

38. El desplegament de les prioritats definides en aquest pla requerirà reforçar i potenciar les capacitats de l'equip tècnic de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament en el sentit de poder impulsar una cooperació més estratègica. Millorar l'impacte de la cooperació, fer-la més transversal, millorar els instruments de planificació, seguiment i avaluació, etc. requerirà disposar dels recursos humans i les capacitats institucionals i organitzatives necessàries per a la seva consecució.

39. A més, la consecució dels objectius establerts en aquest pla director requerirà la millora de les capacitats dels actors públics i privats de la cooperació municipal al desenvolupament de Terrassa. En aquest sentit, serà necessari millorar les capacitats dels agents de la ciutat en matèria de cooperació al desenvolupament i promoure la formació continuada en quant als continguts i les metodologies en aquest àmbit.

7. Marc de fites per al 2020

Prioritat	Fita
1. Promoure una ciutadania solidària, crítica i compromesa	<p>1.1. Haver constituït un grup de treball sobre EpD en el Consell Municipal per coordinar i millorar l'oferta de continguts i metodologies en el currículum escolar.</p> <p>1.2. Disposar d'un Pla de sensibilització anual de forma consensuada amb els serveis municipals i les ONG municipals</p>
2. Contribuir al desenvolupament humà sostenible local mitjançant una cooperació municipalista eficaç	<p>2.1. Haver destinat com a mínim un 15% de l'AOD a la promoció dels drets socials bàsics, el dret a l'aigua i el sanejament en l'àmbit local</p> <p>2.2. Haver destinat com a mínim un 15% de l'AOD a la promoció del bon govern i la participació ciutadana en l'àmbit local</p> <p>2.3. Haver destinat com a mínim un 15% de l'AOD a la promoció de l'emprenedoria i les capacitats productives locals</p> <p>2.4. Haver destinat com a mínim un 15% de l'AOD a la promoció dels drets de les dones.</p>
3. Focalitzar territorialment la cooperació de ciutat	<p>3.1. Haver definit 2/3 territoris prioritaris per a la cooperació de ciutat</p> <p>3.2. Haver posat en marxa dos programes pilot de cooperació ciutat-ciutat en els territoris prioritzats</p>
4. Reforçar el Consell de Cooperació municipal com un espai de representació i participació efectiva.	<p>4.1. S'ha garantit la representació del conjunt d'agents de la ciutat implicats en acció de cooperació al desenvolupament i educació per al desenvolupament en el Consell Municipal.</p>

	<p>4.2. S'ha millorat la dinàmica de participació en les sessions plenàries del Consell Municipal mitjançant el treball al voltant de grups de treball.</p>
<p>5. Promoure una cooperació municipalista concertada entre els agents públics i privats de la ciutat</p>	<p>5.1. S'han habilitat mecanismes de finançament per a la cooperació concertada</p> <p>5.2. S'han impulsat dues experiències pilot de cooperació concertada en els territoris prioritaris.</p>
<p>6. Promoure una acció transversal i coherent del conjunt de l'acció municipal</p>	<p>6.1. S'ha impulsat un programa pilot de cooperació tècnica municipal en l'àmbit dels drets de les dones</p> <p>6.2. S'ha impulsat un programa pilot de cooperació tècnica municipal en l'àmbit del bon govern i la participació ciutadana</p> <p>6.3. S'han incorporat clàusules de compra responsable en els contractes de compra pública de l'Ajuntament.</p> <p>6.4. Es disposa d'un mecanisme de coordinació i informació àgil que permet conèixer les accions internacionals de l'ajuntament amb un impacte potencial sobre el desenvolupament.</p>
<p>7. Millorar la qualitat i l'eficàcia de la política pública de cooperació al desenvolupament</p>	<p>7.1. L'últim trimestre de cada exercici el Consell de Cooperació Municipal aprova un programa d'actuació de cooperació al desenvolupament alineat amb aquest pla director i vinculat al pressupost municipal.</p> <p>7.2. S'han creat comissions de seguiment al voltant dels projectes pilot de cooperació concertada ciutat-ciutat</p> <p>7.3. El primer trimestre de cada exercici es publica una memòria de seguiment de les actuacions del programa d'actuació anual de l'exercici anterior i de les fites que estableix aquest pla director</p> <p>7.4. S'ha realitzat una avaluació d'impacte en algun dels països amb més</p>

	tradició de cooperació de l'Ajuntament de Terrassa
8. Promoure la coordinació entre els actors i la participació en xarxes nacionals i internacionals de cooperació al desenvolupament.	<p>8.1. S'ha participat en els espais de coordinació i els grups de treball en matèria de cooperació de la Diputació de Barcelona</p> <p>8.2. S'ha participat en les comissions de treball del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament</p> <p>8.3. Haver garantit una representació de les ONGs del Consell Municipal a la Confederació Catalana d'ONGs</p>
9. Garantir els recursos financers i consolidar les capacitats organitzatives i institucionals per al bon desplegament de la política de cooperació al desenvolupament	<p>9.1. S'ha mantingut la dotació de l'1% dels ingressos propis de l'Ajuntament a la política pública de cooperació al desenvolupament</p> <p>9.2. S'han explorat fórmules de co-finançament amb altres donants i amb donants multilateralis com la UE.</p> <p>9.3. Disposar d'una oferta formativa per al conjunt dels agents de la ciutat</p> <p>9.4. Haver donat resposta a les necessitats formatives del conjunt de serveis municipals en metodologies i continguts de cooperació al desenvolupament.</p> <p>9.5. Haver enfortit l'estructura municipal responsable de la direcció i implementació d'aquesta política pública.</p>

*** Les fites definides en aquest Pla Director poden revisar-se a la meitat del cicle d'implementació del Pla si les circumstàncies polítiques i o econòmiques així ho requereixen. La revisió haurà de sotmetre's a l'aprovació del Consell Municipal de Cooperació al Desenvolupament.**